

איש

השנה

תשמ"ו

מאת

אורי אבנרי

ה ה יכול היה להיות סרט עתידני על סוף העולם. מטוס קטן חג בשמי סקנדינביה כדי לאסוף מידגמי-אוויר לכריקות שיגרתיות. המידגמים מועברים למעברה. לפתע נדלק אור אדום. במידגמים התגלו כמויות גדולות של קרינה רדיואקטיבית. כרחבי העולם נשמעת האזעקה. המרענים מתכנסים ומחליטים: אירעה התפוצצות גרעינית אדירה. ענני אבק רדיואקטיבי מתחילים להתפשט סביב כדור-הארץ, בהורגם כל דבר חי בדרכם. בכל מקום שאליו מגיע הענן, משתתקים החיים. ערים שלמות נשארות כפי שהיו — אך החיים נעלמים מהן. הבתים ממשיכים לעמוד, המכוניות עומדות ברחוב, אנויות שטות בלבים. אך אין אדם, אין ציפור, אין חיה.

לאטלאט, בתהליך בלתי-נמוע, מכסה הענן את כדור-הארץ כולו, והחיים על פני הכוכב ארץ נמחקים...

על שואה מסוג זה כבר נכתבו ספרים, הוסרטו סרטים. אך השנה זה קרה במהדרה מיוערת. בשמי סקנדינביה התגלה אבק רדיואקטיבי. החקירה העלתה כי בתוככי ברית-המועצות הסגורה והמסוגרת, ליד עיר בשם צ'רנוביל באוקראינה, אירעה התפוצצות במיפעל-כוח גרעיני. תחילה נעשה נסיון אווילי להעלים את האסון, אך חשימהר פשטה הידיעה בעולם כולו. האש שפשטה במיפעל כבתה, תורות להקרבתם העצמית של קומץ גיבורים. המיספר המדוייק של הנפגעים לא נודע בכיטחה, אך המרענים העריכו כי בסופו של דבר יסתכם החשבון באלפי הרוגים, אשר ימותו לאיטם בעיקבות חשיפתם לקרינה.

כמה פקידים סובייטיים הודחו, מרענים ורופאים ערכו מחקרים, והעולם עבר לסדר-היום. אך יתכן כי על קיר המיפעל בצ'רנוביל רשמה יד נעלמה באותיות רדיואקטיביות: **ביות: סוף העולם קרב.**

● מותו של קורא-התיגר

כ מה שבוועות לפני האסון בצ'רנוביל הודעז העולם למראה אסון אחר. חללית מעצמותיה של השם היומריני צ'לנג'ר ("קורא תיגר") התפוצצה בארצות-הברית, שניות מעטות אחרי שיגורה לחלל. כל נוסעיה — וביניהם שתי נשים — קיפחו את חייהם באותו שנריר של רגע.

מילחמת

בני-אור בני-חושך

בכלי-החלל המושלמים-כביכול יש נקודות-יתרסה. אין שלמות למעשי-ידי-אדם. החלום של מילחמה גרעינית. נקיה" נדחק עוד יותר לעולם האשליות.

● מוח בלי צבע וריח

א סון גדול אחר של שנת תשמ"ו אירע בארץ אפריקאית נידחת, שעמדה רק במיקרה, במשך כמה ימים, נמוקד תשומת-הלב הישראלית.

בארץ קאמרון הדלה והעניה התרחש דבר המזכיר גם הוא סרט-בלהות עתידני. לפתע פיתאום השתחרר מבטן האדמה כוח קטלני מעורר-החלה.

היתה זאת כמות של גאו מרעיל שצפה על פני אגם קטן, בלועו של הר-געש. הגאו לא נראה לעין, לא נשמע לאוזן ולא הורגש באף. שום חוש אנושי לא יכול היה להבחין בו.

הוא גלש במיררון לעבר כפר וקטל את כל בניו ובנותיו, בלי אבחנה. כפר שלם התרוקן מכל חיים. אדם ובהמה ניספו. אך הכפר עצמו לא ניווק כלל, ולא נראה בו שום סימן של הרס. הכל נראה כאילו נפגע הכפר על-ידי פצצת-ניטרון, פצצה שייחודה בכך שקרני-המוות שלה הורגות כל חי, מבלי לפגוע בשום עצם.

פצצה כזאת תהרוג את כל יושביו של טנק, אך הטנק ימשיך לנסוע. היא תהרוג את מיליוני תושביו של כרך, מבלי לנפץ אף שימשה אחת.

השיגור נערך לעיני מצלמות הטלוויזיה, והעולם כולו יכול לחזות באסון. נערכה חקירה, חוברו דוחות, נערך ויכוח.

לא היה צורך במחקרים כדי להסיק את המסקנה הראשונה: יצירת-הפאר הטכנולוגית של המעצמה הטכנולוגית המתקדמת ביותר בעולם — מכשיר שהיווה את שיא הכושר המדעי-הטכנולוגי של האנושות — נהרס בגלל ליקוי בחלק קטן.

היתה למסקנה זו השלכה מרחיקת-לכת: בשתי מעצמות-העל, וגם בכמה מעצמות בינוניות, ממתנינים אלפי טילים לפקודה להמריא לחלל, כדי לזרוע מוות גרעיני המוני בארצות-אוייב.

כדי להשיג יתרון מכריע על אויביהם, החליטו האמריקאים לגונן על עצמם על-ידי יצירת מגן חללי אדיר מעל לעצמם. תוכנית זו, שנודעה על שמו של סרט-קישט המוני בכינוי "מילחמת הכוכבים", מבוססת על ההנחה שטילים אמריקאיים יוכלו ליירט בחלל, כרייקנות מוחלטת, אלפי טילים סובייטיים במעופם בן כמה-הדקות לעבר יעדים בארצות-הברית. הדבר מחייב דיוק טוטאלי, שהרי אם שיעור היירוט יגיע ל-95% בלבד, די בטילים הנותרים כדי לקטול מיליונים רבים של אזרחי ארצות-הברית.

אסון צ'לנג'ר צייר סימני-שאלה גדול מעל לתקופה זו. הוא הוכיח בעליל כי גם